



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 526/2010-60

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. apríla 2011 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta a zo sudcov Juraja Horvátha a Lajosa Mészároša prerokoval prijatú sťažnosť R., T., zastúpenej A., s. r. o., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom Krajským súdom v Nitre pod sp. zn. 9 Co 142/2009 a takto

r o z h o d o l :

1. Krajský súd v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 142/2009 p o r u š i l základné právo R. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 9 Co 142/2009-622 z 20. mája 2010 zrušuje vo výroku, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Komárno č. k. 8 C 171/2006-427 zo 4. februára 2009, čo sa týka nepriznania náhrady trov konania žalobkyni, ako aj vo výroku o nepriznaní náhrady trov odvolacieho konania žalobkyni a v rozsahu zrušenia vec vracia na ďalšie konanie.

3. R. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 305,55 € (slovom tristopäť eur a päťdesiatpäť centov), ktorú je Krajský súd v Nitre povinný vyplatiť na účet A., s. r. o., do jedného mesiaca od právoplatnosti nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) č. k. II. ÚS 526/2010-15 z 9. decembra 2010 bola prijatá na ďalšie konanie sťažnosť R. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) v konaní vedenom Krajským súdom v Nitre (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 9 Co 142/2009.

Podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prerokoval ústavný súd túto vec na neverejnom zasadnutí, keďže sťažovateľka podaním z 27. januára 2011 a krajský súd vo vyjadrení z 12. januára 2011 vyslovili súhlas, aby sa upustilo od ústneho pojednávania. Ústavný súd vychádzal pritom z listinných dôkazov a vyjadrení nachádzajúcich sa v jeho spise.

Zo sťažnosti vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Komárno (ďalej len „okresný súd“) č. k. 8 C 171/2006-427 zo 4. februára 2009 boli L., š. p. (ďalej len „žalovaný“), zaviazané vydať a navrátiť sťažovateľke ako žalobkyni vlastnícke právo k viacerým pozemkovým nehnuteľnostiam ležiacim v katastrálnom území B., a to z titulu reštitúcie. Zároveň bolo rozhodnuté, že sa sťažovateľke náhrada trov nepriznáva. Rozsudkom krajského súdu č. k. 9 Co 142/2009-622 z 20. mája 2010, ktorý sa stal právoplatným 20. septembra 2010, bol rozsudok okresného súdu potvrdený s tým, že sa sťažovateľke nepriznala náhrada trov odvolacieho konania.

Okresný súd uviedol, že o náhrade trov konania rozhodol v zmysle § 150 Občianskeho súdneho poriadku, keď náhradu trov konania sťažovateľke nepriznal vzhľadom na skutočnosť, že išlo o uplatnenie nároku z reštitučného zákona a účelom tohto zákona bola náprava krívd spáchaných na majetku cirkví a náboženských spoločností. Krajský súd zasa uviedol, že sa stotožnil s rozsudkom okresného súdu, čo sa týka náhrady trov konania. Bol toho názoru, že v danom prípade sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 150 Občianskeho súdneho poriadku na nepriznanie náhrady trov konania úspešnej sťažovateľke. Samotný charakter reštitučných zákonov zakladá výnimočnosť týchto konaní, ktorými dochádza k naprávaniu krívd spáchaných minulým režimom na pôvodných vlastníkoch. Z týchto dôvodov nebolo možné prihliadnuť na námietku sťažovateľky, že žalovaný bol povinný vyvinúť úsilie a spoluprácu pri vydávaní nehnuteľností a v prípade dobrovoľného vydania by neboli vznikli trovy spojené s týmto konaním. Krajský súd nepriznal ani náhradu trov odvolacieho konania na základe rovnakých argumentov.

Podľa názoru sťažovateľky rozhodnutiami všeobecných súdov došlo k porušeniu označených článkov ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu. Za situácie, keď žalovaný napriek výzve sťažovateľky neuzavrel s ňou dohodu o dobrovoľnom vydaní nehnuteľností, sťažovateľka bola nútená podať žalobu v záujme ochrany svojich vlastníckych práv, a to v zákonnej prekluzívnej lehote. Práve preto, že pri uplatňovaní reštitučných nárokov ide o napĺňanie základných práv, ktoré boli konaním štátu v minulosti porušované, oprávnenej osobe má byť umožnené uplatňovanie reštitučných nárokov bez akýchkoľvek dodatočne vynaložených nákladov a za súčinnej pomoci orgánov štátnej správy, resp. iných osôb.

Okrem iného je to zrejmé aj z ustanovenia § 8 zákona č. 161/2005 Z. z. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam (ďalej len „reštitučný zákon“), podľa ktorého sú súdne spory oslobodené od poplatkovej povinnosti. Vo všetkých konaniach oslobodených od súdnych poplatkov je právnej ochrane žalobcu priznané dôležité postavenie a práve oslobodenie od poplatku má pri domáhaní sa ochrany práva na súde vylúčiť prekážku, ktorou je finančná záťaž pri úhrade súdneho poplatku. Reštitučné konanie síce samo osebe predstavuje dôvody hodné osobitného zreteľa, nie však v tej časti, kde je žalobca nútený z dôvodu nespolupráce zo strany povinnej osoby vynaložiť ďalšie náklady, ktoré by v prípade vyhovenia predžalobnej výzve žalobca nebol nútený vynaložiť. Preto charakter reštitučných zákonov, ktorý zakladá výnimočnosť týchto konaní, nepredstavuje dôvody hodné osobitného zreteľa z hľadiska náhrady trov, ale naopak, práve priznanie náhrady trov by bolo v týchto veciach odôvodnené. Žalovaný si musel byť vedomý toho, že pokiaľ nebude do dvanástich mesiacov od podania výzvy uzavretá dohoda, bude sťažovateľka nútená podať žalobu o ochranu svojich práv. Preto možno konštatovať, že sťažovateľka podala žalobu z objektívnych dôvodov.

Sťažovateľka navrhla vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu v konaniach vedených okresným súdom pod sp. zn. 8 C 171/2006 a krajským súdom pod sp. zn. 9 Co 142/2009 s tým, aby rozsudok okresného súdu zo 4. februára 2009 bol zrušený vo výroku o nepriznaní náhrady trov a rozsudok krajského súdu z 20. mája 2010 bol zrušený jednak vo výroku o potvrdení rozsudku okresného súdu, čo sa týka náhrady trov, ako aj vo výroku o náhrade trov odvolacieho konania. Požaduje tiež náhradu trov konania pred ústavným súdom spoločne a nerozdielne od okresného súdu a krajského súdu.

Doplňujúcim podaním zo 4. januára 2011 doručeným ústavnému súdu 10. januára 2011 sťažovateľka vyčíslila náhradu trov právneho zastúpenia advokátom, pričom požaduje celkove sumu 305,55 €, a to za dva úkony právnych služieb v roku 2010 (prevzatie a príprava zastúpenia a sťažnosť zo 16. novembra 2010) po 120,23 €, za dva režijné paušály po 7,21 € a 20 % dane z pridanej hodnoty.

Z vyjadrenia krajského súdu sp. zn. Spr 1594/10 z 12. januára 2011 doručeného ústavnému súdu faxom 17. januára 2011 a poštou 21. januára 2011 vyplýva, že považuje sťažnosť za nedôvodnú. Závery vyvozené krajským súdom v rozsudku z 20. mája 2010 v časti trov konania nie sú ani zjavne neodôvodnené, ale ani arbitrárne, a preto z ústavného hľadiska ich nemožno považovať za neospravedliteľné a neudržateľné. Písomné odôvodnenie rozsudku krajského súdu v časti trov konania treba považovať za správne, spravodlivé a za také, ktoré nemá za následok porušenie základného práva sťažovateľky. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom krajského súdu nestotožnila, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej arbitrárnosti tohto odôvodnenia.

Z repliky právneho zástupcu sťažovateľky z 27. januára 2011 doručenej ústavnému súdu 31. januára 2011, ktorou reaguje na vyjadrenie krajského súdu, vyplýva, že sťažovateľka trvá na podanej sťažnosti. Reštitučné konanie síce samo osebe predstavuje dôvody hodné osobitného zreteľa, nie však v tej časti, v ktorej je sťažovateľka nútená z dôvodu nespolupráce žalovaného ako povinnej osoby vynaložiť ďalšie náklady, ktoré by v prípade vyhovenia písomnej výzve sťažovateľky nebola táto nútená vynaložiť. Žalovaný si musel byť vedomý toho, že pokiaľ nebude uzavretá dohoda do dvanástich mesiacov od doručenia výzvy, bude sťažovateľka nútená podať žalobu v záujme ochrany vlastných práv. Znamená to, že sťažovateľka podala žalobu z objektívnych dôvodov, a preto má nárok na náhradu trov konania. Samotný charakter reštitučných zákonov zakladá výnimočnosť týchto konaní, keďže sa nimi naprávajú krivdy spáchané minulým režimom na pôvodných vlastníkoch. Aplikácia ustanovenia § 150 Občianskeho súdneho poriadku založená na výnimočnosti predmetu konania je v danom prípade ústavne nekonformná. Je ústavne neakceptovateľné, aby vzhľadom na celkové okolnosti prípadu hradil každý účastník vlastné trovy sám.

Ústavný súd doručil sťažnosť, uznesenie o prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, vyjadrenie krajského súdu a repliku sťažovateľky aj žalovanému s tým, aby sa aj on mohol vyjadriť vo veci samej, keďže rozhodnutím ústavného súdu môže byť dotknutý vo svojich právach.

Z vyjadrenia žalovaného zo 4. januára 2011 doručeného ústavnému súdu faxom 10. januára 2011 a poštou 12. januára 2011 vyplýva, že považuje rozsudok krajského súdu za správny. Poukazuje predovšetkým na skutočnosť, že vo veci samej podal proti rozsudku krajského súdu dovolanie (krajský súd podanie dovolania totiž sám pripustil), o ktorom nebolo dosiaľ rozhodnuté. Pritom dovolacie rozhodnutie môže mať priamy dopad aj na posúdenie priznania trov konania podľa úspešnosti vo veci. Preto rozhodovanie ústavného súdu o sťažnosti považuje za daných okolností za predčasné. Žalovaný svojím správaním nezapríčinil vznik trov konania. Na predžalobnú výzvu sťažovateľky musel reagovať odmietavo, lebo táto nepreukázala, že je oprávnenou osobou.

Z repliky právneho zástupcu sťažovateľky (už spomínané podanie z 27. januára 2011 doručené ústavnému súdu 31. januára 2011) vyplýva, že so závermi žalovaného nesúhlasí. Je irelevantné, že dosiaľ nebolo rozhodnuté o dovolaní, keďže sťažovateľka mala vo veci plný úspech, a preto jej patrí náhrada trov konania. Konanie vedené ústavným súdom nie je predčasné, veď rozsudok krajského súdu je právoplatný. Sťažovateľka nemohla čakať na výsledok dovolacieho konania, pretože by zmeškala zákonnú dvojmesačnú lehotu na podanie sťažnosti ústavnému súdu. Konečný rozsudok krajského súdu dokazuje, že sťažovateľka oprávnenou osobou bola.

Z vyjadrenia žalovaného z 1. februára 2011 doručeného ústavnému súdu faxom 3. februára 2011 a poštou 7. februára 2011 vyplýva, že súhlasí so stanoviskom krajského súdu.

Z vyjadrenia žalovaného zo 14. februára 2011 doručeného ústavnému súdu faxom 16. februára 2011 a poštou 22. februára 2011 vyplýva, že argumentáciu sťažovateľky považuje za neakceptovateľnú a trvá na vlastných argumentoch.

Z vyjadrenia právneho zástupcu sťažovateľky z 9. marca 2011 doručeného ústavnému súdu 11. marca 2011 vyplýva, že i naďalej nesúhlasí s argumentáciou žalovaného, pričom opakuje vlastný právny názor.

II.

Z rozsudku okresného súdu č. k. 8 C 171/2006-427 zo 4. februára 2009 vyplýva, že ním bolo vyhovené žalobe sťažovateľky v celom rozsahu, pričom náhrada trov konania jej nebola priznaná.

Z rozsudku krajského súdu č. k. 9 Co 142/2009-622 z 20. mája 2010, ktorý sa stal podľa doložky právoplatnosti právoplatným 20. septembra 2010, vyplýva, že ním bol potvrdený rozsudok okresného súdu č. k. 8 C 171/2006-427 zo 4. februára 2009, pričom sťažovateľke sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznala. Podľa názoru krajského súdu v danom prípade sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 150 Občianskeho súdneho poriadku majúce za následok nepriznanie náhrady trov konania úspešnej sťažovateľke. Samotný charakter reštitučných zákonov zakladá výnimočnosť takýchto konaní, ktorými dochádza k naprávaniu krívd spáchaných minulým režimom na pôvodných vlastníkoch. Z týchto dôvodov zhodne s okresným súdom ani krajský súd neprihliadol na námietku sťažovateľky, podľa ktorej žalovaný bol povinný vyvinúť úsilie a spoluprácu pri vydávaní nehnuteľností a v prípade ich dobrovoľného vydania by neboli vznikli trovy spojené s týmto konaním. O náhrade trov odvolacieho konania sa rozhodlo podľa § 224 ods. 1 a § 150 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že sťažovateľke, ktorá mala i v odvolacom konaní úspech, sa náhrada trov nepriznala, a to opätovne pre dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré vyplývajú z už uvedeného, ako i zo samotného charakteru reštitučného zákona.

Podľa zistenia ústavného súdu dovolacie konanie proti rozsudku krajského súdu č. k. 9 Co 142/2009-622 z 20. mája 2010 je na Najvyššom súde Slovenskej republiky vedené pod sp. zn. 4 Cdo 250/2010, pričom dosiaľ nebolo skončené.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde(...)

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo(...) prejednaná(...) súdom(...), ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Predchádzajúce ustanovenie nebráni právu štátov prijímať zákony, ktoré považujú za nevyhnutné, aby upravili užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom a zabezpečili platenie daní a iných poplatkov alebo pokút.

Súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je nepochybne aj nárok na náhradu trov konania (napr. I. ÚS 48/05, II. ÚS 272/08). V čl. 46 ods. 1 ústavy sa zaručuje základné právo na súdnu a inú právnu ochranu. Aj zákonná úprava platenia a náhrady trov konania obsiahnutá najmä v Občianskom súdnom poriadku určuje, či je základné právo na súdnu ochranu naplnené reálnym obsahom (čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 46 ods. 4 ústavy). Procesné predpisy, ktoré upravujú platenie a náhradu trov konania, treba vykladať v súlade s takto vymedzeným obsahom a účelom základného práva na súdnu ochranu. Pritom treba dbať na to, aby nikto len z dôvodu, že uplatní svoje základné právo na súdnu ochranu, neutrpel materiálnu ujmu v dôsledku inštitútu platenia trov konania za predpokladu, že taký účastník konania bol úspešný, a to bez zreteľa na jeho postavenie v konaní (m. m. II. ÚS 56/05, IV. ÚS 147/08, II. ÚS 82/09).

Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97). Z tohto vyplýva, že uvedené právne východiská sa vzťahujú na obe označené práva (IV. ÚS 147/08).

Pri rozhodovaní všeobecných súdov o tom, či sú splnené podmienky ustanovenia § 150 Občianskeho súdneho poriadku pre výnimočné nepriznanie (úplné či čiastočné) náhrady trov konania úspešnému účastníkovi konania, je potrebné, aby skutkové okolnosti, v ktorých sa vidí naplnenie dôvodu hodného osobitného zreteľa na nepriznanie náhrady trov konania, boli preukázané, a to zo všetkých aspektov, ktoré sú podľa ustálenej praxe všeobecných súdov relevantné. V opačnom prípade môže dôjsť pri rozhodovaní o náhrade trov konania k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru (II. ÚS 122/09).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Sťažovateľka je presvedčená, že ako úspešná účastníčka konania mala nárok na náhradu trov konania od žalovaného ako neúspešného účastníka, a to tým viac, že žalovaného pred začatím súdneho konania vyzvala na mimosúdne urovnanie, čo však tento neakceptoval. Nemôže byť rozhodujúcim kritériom samotná povaha reštitučného konania.

Podľa názoru krajského súdu a žalovaného sú závery krajského súdu správne. Žalovaný navyše akcentuje, že sťažovateľka pred podaním žaloby dostatočným spôsobom nepreukázala, že je oprávnenou osobou. Okrem toho poukazuje tiež na skutočnosť, že podal dovolanie, o ktorom najvyšší súd doteraz nerozhodol.

Z pohľadu ústavného súdu je potrebné predovšetkým konštatovať, že sťažovateľka bola v konaní pred všeobecnými súdmi v merite veci plne úspešná, keďže jej žalobe bolo v celom rozsahu vyhovené. V zásade preto mala podľa ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku nárok na náhradu trov konania. Všeobecné súdy však s poukazom na ustanovenie § 150 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku jej náhradu trov konania nepriznali.

Podľa § 150 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom od 15. októbra 2008, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Podľa názoru ústavného súdu zo žiadneho zmysluplného výkladu ustanovenia § 150 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku ani z relevantnej zaužívanej praxe všeobecných súdov nevyplýva, že dôvody hodné osobitného zreteľa je možné spájať bez ďalšieho iba s existenciou určitého (v danom prípade reštitučného) zákona. Krajský súd týmto tvrdením preto nedostatočne vysvetľuje dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré nepriznal inak úspešnému účastníkovi konania náhradu trov konania, a navyše si priamo odporuje s iným svojím názorom, podľa ktorého zmyslom reštitúcií bolo aspoň čiastočne zmierniť následky minulých majetkových a iných krívd tak, aby vzniknutá ujma bola aspoň čiastočne kompenzovaná. Inými slovami, krajský súd prioritizuje zmysel posudzovaného reštitučného

zákona a tvrdí, že pri jeho aplikácii je potrebné postupovať v súlade so záujmami osôb, ktorých ujma má byť aspoň čiastočne kompenzovaná, no zároveň s poukazom na ten istý reštitučný zákon odmietne úspešnému účastníkovi priznať náhradu trov konania (mutatis mutandis I. ÚS 248/2010).

Vychádzajúc z uvedených úvah výklad ustanovenia § 150 Občianskeho súdneho poriadku, ktorý si osvojil krajský súd, treba v okolnostiach prípadu považovať za arbitrárny.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti došlo k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 9 Co 142/2009 (bod 1 výroku nálezu).

Podľa § 56 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší.

Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

Berúc do úvahy citované ustanovenia ústavný súd zrušil rozsudok krajského súdu sp. zn. 9 Co 142/2009 z 20. mája 2010 vo výroku, ktorým bol potvrdený rozsudok okresného súdu č. k. 8 C 171/2006-427 zo 4. februára 2009, čo sa týka nepriznania náhrady trov konania sťažovateľke, ako aj vo výroku o nepriznaní náhrady trov odvolacieho konania sťažovateľke, pričom v rozsahu zrušenia vec vrátil na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu). V ďalšom bude povinnosťou krajského súdu riadiť sa právnym názorom ústavného súdu.

Právny zástupca sťažovateľky požiadal o priznanie náhrady trov právneho zastúpenia v sume 305,55 €, a to za dva úkony právnych služieb v roku 2010 (prevzatie a príprava zastupovania, sťažnosť ústavnému súdu) po 120,23 €, za dva režijné paušály po 7,21 € a 20 % dane z pridanej hodnoty.

Ústavný súd priznal sťažovateľke požadovanú sumu 305,55 €, aj keď výpočet trov právneho zastúpenia nebol ani správny, ale ani úplný (bod 3 výroku nálezu).

Za dva úkony právnych služieb v roku 2010, dva režijné paušály a daň z pridanej hodnoty patrí správne iba čiastka 303,30 €, keďže daň z pridanej hodnoty v roku 2010 bola iba 19 %, nie teda 20 %, ako to vyčíslil právny zástupca sťažovateľky.

Sťažovateľke by patrila odmena aj za dva úkony právnych služieb v roku 2011 (replika na vyjadrenie krajského súdu, replika na vyjadrenie žalovaného) po 123,50 €, dva režijné paušály po 7,41 €, ako aj 20 % dane z pridanej hodnoty vo výške 52,36 €. Odmena za tieto ďalšie úkony by bola ďalších 314,18 €, čo spolu s odmenou za rok 2010 predstavuje čiastku 617,48 €. Za ďalšie vyjadrenia by už odmena neprichádzala do úvahy, keďže v týchto vyjadreniach sa iba opakuje už predtým uplatnená argumentácia.

Vychádzajúc zo skutočnosti, že sťažovateľka požiadala o náhradu trov iba v sume 305,55 €, nemohol jej ústavný súd priznať viac.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. apríla 2011